

Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	599770	Portefeuillehouder(s)	Bob Roelofs
Programmamanager	Ellen Krabbenborg		
Ambtenaar	Anneke van der Ven Kevin Meijer	Vertrouwelijk	Nee
Telefoonnummer	06 31102258 06 31108057	Datum in college	14 september 2021
		Datum fataal	Nee

Onderwerp: Invoering Wet wijziging Woonplaatsbeginsel Jeugdwet

Voorstel

1. De raad met bijgevoegde brief te informeren over de Wet wijziging Woonplaatsbeginsel Jeugdwet en de wijze waarop de gemeente Arnhem deze wetswijziging implementeert.

Inleiding

Per 1 januari 2022 wordt de Wet wijziging Woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht. Het woonplaatsbeginsel regelt welke gemeente (financieel) verantwoordelijk is voor een jeugdige die zorg krijgt vanuit de Jeugdwet.

Voor de gemeenten en zorgaanbieders betekent de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel een behoorlijke (administratieve) verandering. Voor de jeugdige zelf verandert er op 1 januari niets.

Het huidige woonplaatsbeginsel is gebaseerd op de woonplaats van de *gezagsdrager* van een jeugdige. De gezagsdrager is een ouder of een voogd.

Het nieuwe woonplaatsbeginsel, dat op 1 januari 2022 van kracht wordt, gaat uit van de woonplaats waar de *jeugdige* staat ingeschreven direct voor aanvang van de zorg (met verblijf). Die gemeente is (financieel) verantwoordelijk voor de jeugdhulp.

Vanaf 1 januari 2022 worden alle *nieuwe* aanvragen voor jeugdzorg beoordeeld aan de hand van dit nieuwe woonplaatsbeginsel.

Daarnaast moet een groep jeugdigen die al jeugdhulp ontvangt administratief overgedragen worden aan een andere gemeente (de ontvangende gemeente). Het betreft al ingezette Jeugdwet-hulp die doorloopt in 2022 en die volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel gaat vallen onder een andere gemeente. De gemeente waar de jeugdige stond ingeschreven voordat de zorg (met verblijf) voor het eerst werd ingezet, wordt vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk. Het gaat vooral om jeugdigen die bij een pleeggezin wonen of jeugdigen die voor begeleiding of behandeling in een jeugdzorginstelling

verblijven én een voogdijmaatregel hebben of meerderjarig zijn (verlengde jeugdhulp 18+). In enkele gevallen gaat het om jongeren die ambulante Jeugdhulp ontvangen in een andere gemeente dan in de gemeente waar de gezaghebbende woont.

Beoogd effect

De raad te informeren over de wetswijziging en de wijze waarop de gemeente Arnhem deze wijziging implementeert in de toegang naar de jeugdzorg. De wetswijziging moet leiden tot minder administratieve lasten voor gemeenten en zorgaanbieders, het sneller kunnen leveren van zorg en ondersteuning aan jeugdigen en een betere aansluiting bij de uitgangspunten van de Jeugdwet. De wijziging betreft met name jeugdigen die in een jeugdzorginstelling verblijven én een voogdijmaatregel hebben of in de verlengde jeugdhulp (18-23 jaar) zitten. Onder het nieuwe woonplaatsbeginsel is voor deze groep niet meer de gemeente verantwoordelijk waar de instelling is gevestigd, maar de gemeente waar de jeugdige zijn adres had voorafgaand aan het verblijf in de instelling.

Argumenten

1.1 *De implementatie van de wijziging heeft gevolgen voor de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de jeugdigen die zorg ontvangen in het kader van de Jeugdwet.*

Nieuwe aanvragen voor jeugdzorg worden getoetst aan de nieuwe wet. Arnhem draagt de (financiële) verantwoordelijkheid voor de jeugdigen die volgens die toets ook daadwerkelijk onder onze verantwoordelijkheid vallen.

Ook moet de groep jeugdigen die al jeugdhulp ontvangt administratief overgedragen worden aan een andere gemeente. Het betreft al ingezette Jeugdwet-hulp die doorloopt in 2022 en die volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel gaat vallen onder een andere gemeente. Uit landelijk opgestelde simulaties van het Centraal Bureau Statistiek (CBS) blijkt dat door andere gemeenten meer jeugdigen aan Arnhem worden overgedragen dan omgekeerd.

1.2 *De implementatie brengt administratieve veranderingen mee voor de jeugdigen die al zorg ontvangen en voor de aanbieders die deze zorg leveren.*

In de praktijk verandert er voor de jeugdige zelf niets. Zij blijven de zorg ontvangen die ze al krijgen en houden dezelfde zorgaanbieder. Ruim voor de einddatum van de beschikkingen die Arnhem overneemt, wordt de ingezette zorg geëvalueerd en wordt beoordeeld of de zorg wordt verlengd, aangepast of gestopt. Wanneer de zorg geleverd wordt door een nog niet door Arnhem gecontracteerde aanbieder sluit Arnhem een maatwerkcontract af met die aanbieder.

Kantttekeningen en risico's

De aanpassing van het woonplaatsbeginsel heeft zowel consequenties voor het budget dat de gemeente ontvangt voor de jeugdzorg in het gemeentefonds als voor de kosten van jeugdzorg.

In de huidige financieringssysteem voor voogdij en meerderjarige jongeren (18+) is het jeugdzorgbudget van een gemeente gebaseerd op het historisch zorggebruik, de zogenaamde T-2-systeem. Door de wetwijziging vervalt de noodzaak om de budgetten voor voogdij en 18+ aan de hand van een historisch verdeelmodel te verdelen en kunnen de budgetten voor voogdij en 18+ via een objectief verdeelmodel worden verdeeld, net als de overige middelen voor jeugdhulp. Hiertoe dient echter eerst het verdeelmodel jeugdhulp aangepast te worden. Dit loopt mee in de herijking van het Gemeentefonds dat naar verwachting op 1 januari 2023 wordt ingevoerd. Het is op dit moment onduidelijk of dit nieuwe verdeelmodel gunstig of ongunstig voor Arnhem uitvalt.

Omdat de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel een jaar voorloopt op de aanpassing van het verdeelmodel, wordt voor voogdij en 18+ voor 2022 het budget nog een jaar verdeeld op basis van historisch zorggebruik (T-2 systeem). Wel wordt al het nieuwe woonplaatsbeginsel toegepast om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de daadwerkelijke kosten. Het nieuwe woonplaatsbeginsel wordt middels een CBS-simulatie toegepast. Dit betekent dat gemeenten een verandering in hun zorggebruik 2020 en 2021 niet meer vertaald zien in een hoger of lager budget voor voogdij en 18+. Voor dit laatste is door het Rijk een compensatieregeling opgesteld.

De simulatie van het CBS is gebaseerd op gegevens van zorgaanbieders en op gemiddelde zorgtarieven. Dit kan afwijken van de werkelijke gegevens en tarieven van Arnhem. Dat geldt ook voor jeugdigen die aan Arnhem overgedragen worden vanuit andere gemeenten. Hiervoor is in de risicoparaagraaf een risico ter hoogte van € 0,5 miljoen opgenomen.

Er zal tevens een (geringe) groep van jeugdigen zijn waarvan de woonplaats, voorafgaand aan een (serie van) jeugdhulptraject(en) met verblijf, niet administratief is vast te stellen. Deze groep blijft onder de verantwoordelijkheid van de huidige gemeenten vallen. Daarvoor is door het Rijk eveneens een compensatieregeling opgesteld.

Financiën

Verwezen wordt naar de kanttekeningen en risico's hierboven.

Voor het jaar 2022 leidt het nieuwe woonplaatsbeginsel in Arnhem op basis van de CBS-simulatie tot hogere kosten voor de jeugdzorg; naar verwachting - € 2,6 miljoen. Dit komt omdat er volgens de prognose meer jeugdigen aan Arnhem worden overgedragen dan omgekeerd. Deze extra kosten zijn opgenomen in de Ontwerp-Begroting 2022 en worden zoals hierboven gesteld door het Rijk gecompenseerd. Voor de rijksmiddelen vanaf 2023 moet de situatie in samenhang met de herijking van het Gemeentefonds worden gezien.

Uitvoering

Zie raadsbrief

Communicatie

Zie raadsbrief

Bijlagen

Stukken voor college

- Raadsbrief invoering van de Wet wijziging Woonplaatsbeginsel Jeugdwet